

HOTĂRÎRE Nr. 1077
din 17.11.2010

**cu privire la aprobarea Programului de dezvoltare a accesului
la Internet în bandă largă pe anii 2010-2013**

Publicat : 19.11.2010 în Monitorul Oficial Nr. 227-230 art Nr : 1192

În temeiul Legii comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.51-54, art. 155), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

Programul de dezvoltare a accesului la Internet în bandă largă pe anii 2010-2013, conform anexei nr.1;

Planul de acțiuni privind realizarea Programului de dezvoltare a accesului la Internet în bandă largă pe anii 2010-2013, conform anexei nr. 2.

2. Se pune în sarcina Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor monitorizarea și coordonarea procesului de realizare a Programului de dezvoltare a accesului la Internet în bandă largă pe anii 2010-2013.

3. Ministerele și alte autorități administrative centrale, responsabile de realizarea prezentei hotărâri, vor informa, anual, pînă la data de 20 ianuarie, Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor despre acțiunile întreprinse.

4. Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor va generaliza informația recepționată și va prezenta Guvernului, pînă la data de 15 februarie, raportul privind executarea prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU Vladimir FILAT

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor Veaceslav Negruța

Nr. 1077. Chișinău, 17 noiembrie 2010.

PROGRAMUL
de dezvoltare a accesului la Internet în bandă largă
pe anii 2010-2013

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Programul de dezvoltare a accesului la Internet în bandă largă pe anii 2010-2013 (în continuare – Program) are drept scop crearea unei societăți informaționale pentru toți cetățenii Republicii Moldova prin extinderea gradului de acces și utilizare a Internet-ului, contribuind astfel la dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere, ceea ce la rândul său va stimula creșterea gradului de competitivitate economică, de coeziune socială, precum și de creare a locurilor noi de muncă.

2. În sensul prezentului Program, următoarele noțiuni se definesc astfel:

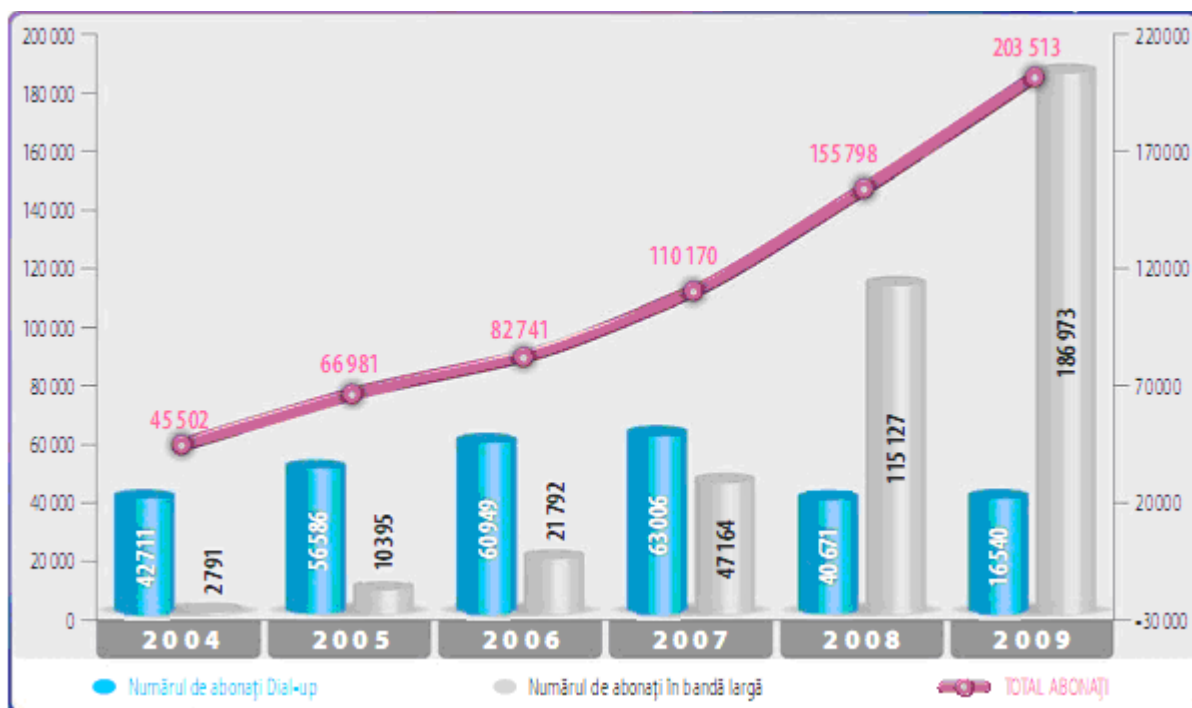
acces în bandă largă la Internet (broadband) – spectru larg de tehnologii ce permit efectuarea transmiterii/primirii datelor (256 kbit/s cel puțin într-o direcție pentru utilizatorii finali) pe o bandă largă de frecvențe, în scopul asigurării conexiunii la rețeaua globală Internet;

comunicații prin fibră optică — comunicații electronice prin cablu, în care în calitate de purtător al semnalului informațional este utilizată radiația electromagnetică în diapazonul luminii vizibile sau infraroșu, iar în calitate de ghid – cablul cu fibră optică;

tehnologii de acces fără fir (de radioacces) — tehnologii care permit crearea rețelelor de comunicații electronice fără utilizarea cablurilor de comunicații electronice, avînd în calitate de purtător al semnalului informațional undele radio.

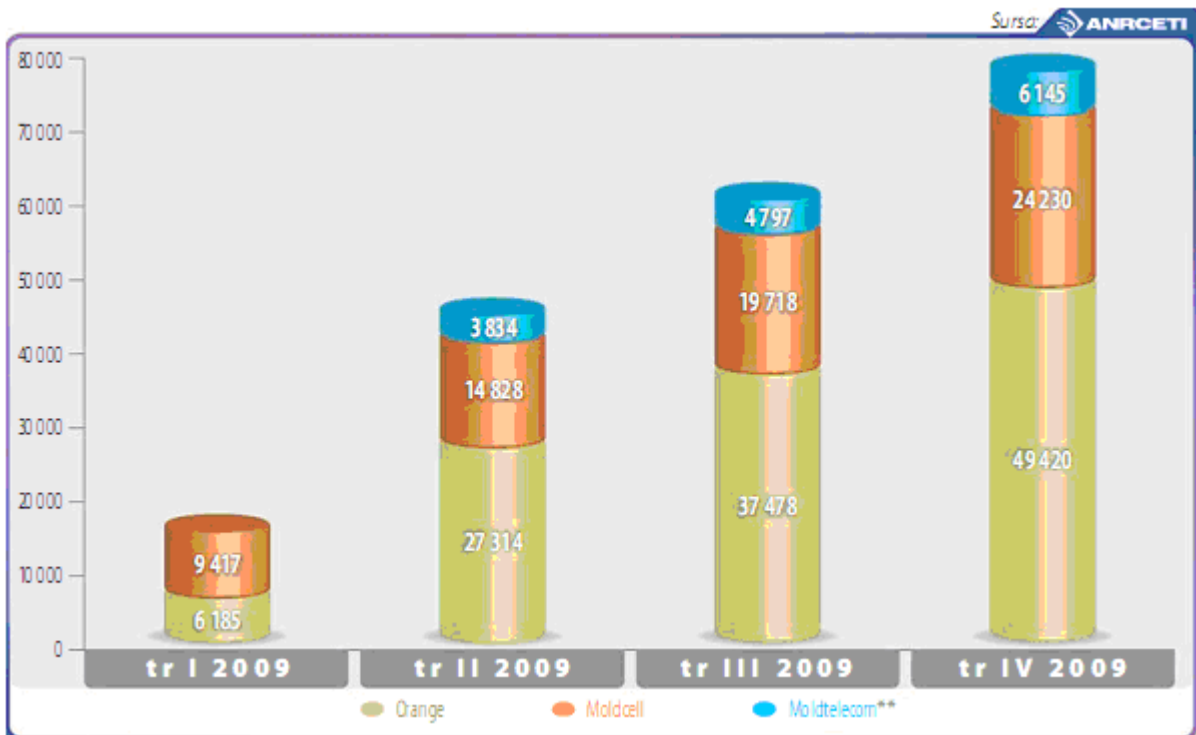
II. ANALIZA SITUAȚIEI

3. Pentru asigurarea accesului în bandă largă la Internet furnizorii de rețele de comunicații electronice utilizează diverse suporturi și tehnologii de transmitere a datelor. Printre acestea se enumeră tehnologia xDSL, tehnologia FTTx, conexiunea prin rețele de televiziune prin cablu, Ethernet de ultimă milă, tehnologiile de radioacces (EDGE, WCDMA, CDMA2000) etc. Este necesar de menționat faptul că există două tipuri de acces în bandă largă: la puncte fixe și la puncte mobile. Conform Raportului anual al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) pentru 2009 volumul vânzărilor ale furnizorilor de comunicații electronice care furnizează servicii de acces Internet a constituit circa 436 mil. lei, ceea ce reprezintă o creștere de circa 19% față de anul precedent. La finele anului 2009 cota de piață a S.A. „Moldtelecom”, conform vânzărilor, a atins 69%. În anul de referință, numărul abonaților la serviciile de acces la Internet la puncte fixe a depășit cifra de 203 mii, ceea ce constituie o creștere de circa 30% față de anul 2008. Din acest număr 16,5 mii (8%) sînt abonați „dial-up” și, comparativ cu anul 2008, numărul acestora a scăzut de două ori, iar 187 mii (92%) sînt abonați „broadband” și numărul ultimilor a crescut cu circa 62% față de anul 2008. Rata de penetrare Internet în bandă largă la puncte fixe (2009) a constituit circa 5,27%, ceea ce este mult sub nivelul mediu al țărilor Uniunii Europene (circa 23%).

Figura 1. Evoluția numărului de abonați la puncte fixe, mii
Sursa: ANRCETI

Pe parcursul anului 2009 numărul utilizatorilor conectați la Internet prin intermediul tehnologiei ADSL a constituit 76% din numărul total de conectări în bandă largă. Cota sporită de conectări la Internet prin intermediul xDSL este condiționată de limitarea de către S.A. „Moldtelecom” a accesului furnizorilor alternativi la infrastructura asociată, bucla locală și rețeaua magistrală. Ca rezultat, creșterea numărului de abonați la serviciile de acces în bandă largă la Internet în baza tehnologiei xDSL, în mare măsură, este determinată de un singur furnizor – S.A. „Moldtelecom”. Această situație se explică și prin creșterea cererii pentru serviciile în bandă largă în localitățile rurale, unde furnizorul nu are concurenți. În anul 2009 rețelele optice (FTTx) au constituit cea mai dinamică tehnologie de acces în bandă largă. Numărul conexiunilor de acest gen în anul 2009 practic s-a dublat față de anul precedent, iar ponderea acestei tehnologii a atins cota de circa 20%. La finele anului 2009 circa 36 mii de utilizatori beneficiau de acces la Internet în bandă largă prin intermediul tehnologiei FTTx. Accesul la Internet prin intermediul acestei tehnologii are un șir de avantaje și o mare perspectivă de dezvoltare, dar, fiind unul dintre cele mai costisitoare, se implementează doar în orașele mari. În trimestrul IV, 2008, furnizorii mobili au început furnizarea serviciilor de comunicații mobile celulare de generația a treia (3G), ceea ce mărește considerabil oportunitățile accesului la Internet mobil în bandă largă. Astfel, numărul clienților ce utilizează Internetul mobil de bandă largă în rețelele 3G (cu un trafic lunar de cel puțin 1 MB) timp de un an a crescut semnificativ și la finele anului 2009 a atins cifra de 80 mii. Cota de piață a companiei Orange a constituit circa 62%, conform numărului de utilizatori de Internet mobil în bandă largă.

Figura 2. Numărul utilizatorilor de Internet mobil în bandă largă

Sursa: ANRCETI

Majoritatea furnizorilor alternativi de servicii de acces în bandă largă, activează preponderent în zona urbană unde cheltuielile pentru instalarea buclei locale și conectarea noilor utilizatori sînt mai joase ca în zona rurală. La moment nu este definitivat cadrul dereglementare, care ar stabili pentru toți concurenții de pe piața comunicațiilor electronice modul de utilizare a infrastructurii asociate, colocarea echipamentului, precum și accesul la bucla locală și rețeaua optică magistrală. S.A. „Moldtelecom”, fiind unicul gestionar al infrastructurii și rețelelor respective, aplică diverse practici ce limitează concurența pe segmentul respectiv. Prin urmare, furnizorii alternativi sînt nevoiți să-și instaleze rețele proprii, fapt care reduce capacitatea acestora de a investi în serviciile furnizate și de a micșora costul serviciilor pentru utilizatorul final, pentru a le face mai accesibile. Același obstacol nupermite extinderea activității în orașe mici și sate. În lipsa unei reglementări tehnice privind amplasarea cablurilor de comunicații electronice, furnizorii alternativi, instalînd rețelele sale, plasează cablurile după cum consideră necesar, neținînd cont de aspectul estetic exterior, îngrădind accesul la deservirea altor rețele (inclusiv cele energetice, de aprovizionare cu apă, gaz și căldură), precum și aducînd prejudiciu integrității clădirilor. Utilizarea de către furnizori a infrastructurii alternative (drumurilor, căilor ferate, liniilor energetice, canalizării, rețelelor de termoficare, apeduct etc.) pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice poate reduce costurile și termenele de instalare a acestor rețele. Asigurarea accesului la Internet în bandă largă în zona rurală poate fi efectuat utilizînd tehnologiile de acces fără fir (BWA), care permit conectarea unui număr considerabil de abonați dispersați pe un teritoriu relativ mare. În baza tehnologiilor de acces fără fir în banda largă, pînă în prezent, în Republica Moldova au fost implementate doar servicii de comunicații mobile de generația a treia (3G).

Conform studiului efectuat de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare PNUD Moldova (sondaj) la finele anului 2008 unul din trei locuitori ai Republicii Moldova utiliza Internetul în activitatea sa cotidiană. Ținînd cont de faptul că rata de penetrare a Internetului la puncte fixe în Moldova este sub 6% (conform numărului conexiunilor), concluzionăm că cererea pe piață la asemenea servicii este sporită, prin urmare, există premise bune că adoptarea și

utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicații (TIC) va fi un caz de succes în Republica Moldova.

4. Pentru structurarea analizei situației actuale și identificare a problemelor ce țin de dezvoltare și de acces în bandă largă, a fost elaborată analiza SWOT (puncte forte, puncte slabe, oportunități și pericole). Este necesar de menționat faptul că, pe de o parte, analiza SWOT se bazează pe o evaluare a situației curente, pe de altă parte, a fost luată în considerare o arie largă a sectorului TIC, deoarece dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice depinde de maimulți factori, cum ar fi, de exemplu, situația economică din țară, cadrul normativ, investițiile în ramură, concurența pe acest segment etc.

Puncte forte:

capacitatea de adaptare rapidă la procesele de schimbare în sectorul TIC;
atenția sporită a autorităților și instituțiilor de stat față de sectorul TIC;
existența unei infrastructuri de comunicații relativ moderne în țară;
resurse umane cu un potențial de pregătire înalt;
disponibilitatea de asistență (inclusiv financiară) a organismelor financiare.

Puncte slabe:

costuri semnificative pentru dezvoltarea rețelelor de acces la Internet în bandă largă;
rata inferioară de penetrare Internet în bandă largă comparativ cu media pe țările Uniunii Europene;
serviciile electronice sînt în afarătopului preferințelor cetățenilor Republicii Moldova;
conținutul modest al paginilor web autohtone;
capacitatea scăzută de cumpărare a populației;
lipsa concurenței pe acest segment în localitățile rurale;
lipsa unui cadru normativ de reglementare coerent;
decalaj semnificativ privind adoptarea și utilizarea TIC în localitățile urbane și cele rurale;
acces limitat la bucla locală a furnizorului istoric.

Oportunități:

edificarea unei societăți informaționale bazate pe cunoștințe;
crearea locurilor noi de muncă;
eficientizarea activității instituțiilor statului în raport cu cetățenii;
furnizarea serviciilor electronice avansate;
un nivel mai înalt și calitativ de comunicare pentru cetățeni;
dezvoltarea comerțului electronic;
aplicarea pe scară largă a TIC în toate sectoarele economiei.

Amenințări:

nerecuperarea investițiilor în localitățile rurale;
instabilitate politică și schimbarea priorităților;
creșterea numărului de infracțiuni informatice;
valorificarea inadecvată a mijloacelor financiare.

III. IDENTIFICAREA PROBLEMEI

5. Urmare a analizei efectuate a fost identificată problema de bază ce face obiectul prezentului Program – nivelul nesatisfăcător de dezvoltare a accesului la Internet în banda largă în Republica Moldova în comparație cu țările Uniunii Europene. Lipsa datelor statistice veritabile, actualizate și structurate impune unele limitări în analiza efectuată și identificarea de soluții optime. De rezultatul soluționării problemei menționate depinde eficiența măsurilor întreprinse în vederea edificării societății informaționale în Republica Moldova, avansării tehnologice și științifice, participării cetățenilor la viața socială și culturală, precum și dinamica de creștere economică a țării.

IV. OBIECTIVELE SPECIFICE ALE PROGRAMULUI

6. Obiectivul principal al Programului este lichidarea decalajului între localitățile rurale și cele

urbane, precum și în ansamblu față de țările UE privind accesul și utilizarea Internetului în bandă largă. Prin urmare, este necesară atingerea către finele anului 2013 a unei rate de penetrare a accesului la Internet în bandă largă de cel puțin 20% la puncte fixe și 20% la puncte mobile.

Abordarea aspectului privind dezvoltarea infrastructurii informaționale urmează a fi concepută ca un mecanism integrat unde fiecare componentă are rolul său specific și, totodată, buna funcționare a mecanismului depinde de fiecare componentă în parte. Prin urmare, atingerea obiectivului principal impune realizarea următoarelor obiective specifice:

- 1) dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice și sporirea accesibilității folosirii acestora pentru utilizatorii finali;
- 2) disponibilitatea dispozitivelor (echipamentelor terminale) de acces la rețelele de comunicații electronice;
- 3) dezvoltarea conținutului și a aplicațiilor electronice.

7. În scopul atingerii obiectivului specific „Dezvoltarea rețelelor de comunicații electronice și sporirea accesibilității utilizării acestora pentru utilizatorii finali” se impune realizarea următoarelor acțiuni:

- 1) asigurarea cu resurse suplimentare de spectru radio pentru implementarea tehnologiilor avansate de acces fără fir prioritar pentru localitățile rurale;
- 2) perfecționarea cadrului normativ existent care ar facilita instalarea noilor linii de fibră optică transfrontaliere;
- 3) elaborarea și punerea în aplicare a cadrului eficient de reglementare privind accesul nediscriminatoriu la rețelele magistrale, bucla locală și infrastructura asociată a furnizorilor cu putere semnificativă;
- 4) aprobarea și punerea în aplicare a reglementărilor tehnice privind instalarea rețelelor de fibră optică, inclusiv în spațiile locative;
- 5) dezvoltarea infrastructurii naționale de comunicații electronice;
- 6) asigurarea convergenței la nivelul tehnologiilor, rețelelor și echipamentelor de comunicații electronice.

8. În scopul realizării acțiunilor nominalizate este necesar de a executa următoarele sarcini:

1) Acțiunea „Asigurarea cu resurse suplimentare de spectru radio pentru implementarea tehnologiilor avansate de acces fără fir prioritar pentru localitățile rurale”:

a) eliberarea benzii 3,4-3,8 GHz pentru furnizorii de servicii de acces Internet în bandă largă și elaborarea mecanismului de transfer a liniilor de radioreleu ale Î.S. “Radiocomunicații” din banda 3,4-3,8 GHz în alte benzi de frecvență;

b) examinarea posibilității utilizării benzii de frecvențe 790-862 MHz pentru serviciul de radioacces Internet în bandă largă, urmare a tranziției de la televiziunea analogică la cea digitală (implementare a dividendului digital).

2) Acțiunea „Perfecționarea cadrului normativ existent care ar facilita instalarea noilor linii de fibră optică transfrontaliere”:

elaborarea și propunerea spre aprobare Guvernului a proiectului hotărârii de Guvern privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.974 din 12 august 2008 „Pentru aprobarea Regulamentului privind desfășurarea activităților de instalare, operare, gestionare, mentenanță și/sau lichidare a rețelelor de comunicații electronice la frontiera de stat a Republicii Moldova”;
frontiera de stat.

3) Acțiunea “Elaborarea și punerea în aplicare a cadrului eficient de reglementare privind accesul nediscriminatoriu la rețelele magistrale, bucla locală și infrastructura asociată a furnizorilor cu putere semnificativă”:

a) analiza amplă a pieței comunicațiilor electronice;

b) stabilirea piețelor relevante în conformitate cu directivele europene;

c) determinarea puterii semnificative pe piață și desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piață;

d) elaborarea unei metodologii privind furnizarea serviciilor de către operatorul cu putere semnificativă pe piață.

4) Acțiunea „Aprobarea și punerea în aplicare a reglementărilor tehnice privind instalarea rețelelor de fibră optică, inclusiv în spațiile locative”:

a) studierea standardelor și reglementărilor internaționale relevante;

b) preluarea integrală a acestor standarde și reglementări naționale sau elaborarea în baza lor a reglementărilor naționale.

5) Acțiunea „Dezvoltarea infrastructurii naționale de comunicații electronice”:

a) efectuarea unui studiu de fezabilitate vizînd utilizarea infrastructurii alternative (drumurilor, căilor ferate, liniilor energetice, canalizării rețelelor de termoficare, apeduct etc.) în Republica Moldova;

b) adoptarea reglementărilor tehnice privind utilizarea infrastructurii alternative pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice;

c) elaborarea și aprobarea Regulamentului privind utilizarea infrastructurii alternative pentru instalarea rețelelor de comunicații electronice;

d) preluarea indicatorilor de performanță pentru broadband în conformitate cu bunele practici internaționale (UIT, OECD, UE).

6) Acțiunea „Asigurarea convergenței la nivelul tehnologiilor, rețelelor și echipamentelor de comunicații electronice”:

a) efectuarea unui studiu vizînd determinarea modificărilor, care urmează a fi introduse în Legea comunicațiilor electronice în vederea asigurării convergenței la nivelul tehnologiilor, rețelelor și echipamentelor de comunicații electronice;

b) elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii comunicațiilor electronice.

9. În vederea atingerii obiectivului specific „Disponibilitatea dispozitivelor (echipamentelor terminale) de acces la rețelele de comunicații electronice” se impune realizarea următoarelor acțiuni:

1) colectarea, analiza și publicarea datelor vizînd dinamica și tendințele industriei calculatoarelor personale;

2) atragerea mijloacelor financiare din partea donatorilor externi pentru realizarea proiectelor de asigurare a populației cu dispozitive (echipamente terminale) de acces la Internet în bandă largă.

10. În scopul realizării acțiunilor nominalizate este necesar de a executa următoarele sarcini:

1) Acțiunea „Colectarea, analiza și publicarea datelor vizînd dinamica și tendințele industriei calculatoarelor personale”:

a) în vederea monitorizării performanțelor industriei calculatoarelor personale se vor desfășura sondaje periodice a indicilor de performanță;

b) informațiile privind dinamica și tendințele industriei calculatoarelor personale vor fi mediatizate pe pagina web a organului central de specialitate.

2) Acțiunea „Atragerea mijloacelor financiare din partea donatorilor externi pentru realizarea proiectelor de asigurare a populației cu dispozitive (echipamente terminale) de acces la Internet în bandă largă”:

a) efectuarea unui studiu privind determinarea potențialilor donatori și grupurilor-țintă ale populației, care ar putea fi asigurate cu echipamente terminale de acces la Internet în bandă largă drept urmare a realizării proiectelor de susținere a accesului la Internet cu atragerea mijloacelor financiare ale acestor donatori;

b) elaborarea proiectelor și negocierea acestora cu donatorii;

c) monitorizarea realizării proiectelor.

11. În vederea atingerii obiectivului specific „Dezvoltarea conținutului și a aplicațiilor electronice” se impune realizarea următoarelor acțiuni:

1) elaborarea cadrului normativ pentru determinarea și monitoringul calității serviciilor de acces la Internet în bandă largă;

- 2) implementarea serviciilor de comunicații electronice cu utilizare tehnologiilor avansate de acces fără fir;
- 3) diversificarea și asigurarea unui conținut atractiv și a unor aplicații utile;
- 4) asigurarea securității informaționale și combaterea criminalității informatice, inclusiv a softului nelicențiat;
- 5) colectarea și publicarea datelor statistice veridice și actualizate pe principalii indicatori de performanță ce țin de dezvoltarea Internetului în bandă largă;
- 6) sporirea cererii pentru servicii și aplicații Internet urmare a implementării Serviciului Universal.

12. În scopul realizării acțiunilor nominalizate este necesar de a executa următoarele sarcini:

1) Acțiunea „elaborarea cadrului normativ pentru determinarea și monitoringul calității serviciilor de acces la Internet în bandă largă”:

- a) elaborarea reglementării tehnice cu privire la evidența și calitatea serviciilor electronice;
- b) preluarea standardelor internaționale relevante ca standarde naționale.

2) Acțiunea “Implementarea serviciilor de comunicații electronice cu utilizare tehnologiilor avansate de acces fără fir”:

- a) elaborarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la implementarea serviciilor de comunicații electronice de acces la Internet în bandă largă în banda de frecvență 3,4-3,8 GHz;
- b) elaborarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la implementarea serviciilor de comunicații electronice de acces la Internet în bandă largă în banda de frecvență 2,5 - 2,69 GHz.

3) Acțiunea “Diversificarea și asigurarea unui conținut atractiv și a unor aplicații utile”:

- a) acordarea granturilor pentru finanțarea programelor menite să stimuleze cererea pentru serviciile de acces în bandă largă, cum ar fi: programele de transfer în format digital a fondurilor de carte din biblioteci și fondurilor muzeale; programul de dezvoltare a aplicațiilor de consum și programul de dezvoltare a inițiativelor pentru crearea „Guvernării electronice”;
- b) sporirea numărului de vizitatori a paginii web a organului central de specialitate prin mediatizarea unor evenimente importante din sfera TIC și oferirea noilor servicii electronice utile pentru cetățeni.

4) Acțiunea „Asigurarea securității informaționale și combaterea criminalității informatice, inclusiv a softului nelicențiat”:

- a) ajustarea cadrului legislativ național în domeniul tehnologiei informației la reglementările internaționale în domeniu;
- b) mediatizarea aspectului negativ de utilizare a softului nelicențiat și promovarea principiilor și valorilor respectării drepturilor de autor.

5) Acțiunea „Colectarea și publicarea datelor statistice veridice și actualizate pe principalii indicatori de performanță ce țin de dezvoltarea Internetului în bandă largă”:

- a) desfășurarea unui studiu de piață amplu vizînd accesul și utilizarea Internetului cu stabilirea ratei de penetrare Internet pe gospodării, instituții de învățămînt, autorități publice, Internet mobil versus Internet fix localități rurale versus cele urbane, persoane fizice versus persoane juridice, tehnologie, lărgimea de bandă etc.;
- b) plasarea datelor statistice relevante pe pagina web a organului central de specialitate.

6) Acțiunea „Sporirea cererii pentru servicii și aplicații Internet urmare a implementării Serviciului Universal”:

- a) crearea Fondului Serviciului Universal;
- b) crearea oportunităților de acces la Internet pentru păturile socialmente vulnerabile și localitățile rurale defavorizate geografic.

V. ETAPELE ȘI TERMENELE DE IMPLEMENTARE A PROGRAMULUI

13. Realizarea prezentului Program se va efectua într-o perioadă de 4 ani (2010-2013), fiind desfășurată în două etape.

Etapa I (anii 2010-2011):

asigurarea cu resurse suplimentare de spectru radio pentru implementarea tehnologiilor avansate de acces fără fir prioritar pentru localitățile rurale;

perfecționarea cadrului normativ existent care ar facilita instalarea noilor linii de fibră optică transfrontaliere;

elaborarea și punerea în aplicare a cadrului eficient de reglementare privind accesul nediscriminatoriu la rețelele magistrale, bucla locală și infrastructura asociată afurnizorilor cu putere semnificativă;

aprobarea și punerea în aplicare a reglementărilor tehnice privind instalarea rețelelor de fibră optică, inclusiv în spațiile locative;

colectarea, analiza și publicarea datelor vizând dinamica și tendințele industriei calculatoarelor personale;

atragera mijloacelor financiare din partea donatorilor externi pentru realizarea proiectelor de asigurare a populației cu dispozitive (echipamente terminale) de acces la Internet în bandă largă;

elaborarea cadrului normativ pentru determinarea și monitoringul calității serviciilor de acces la Internet în bandă largă;

implementarea serviciilor de comunicații electronice cu utilizarea tehnologiilor avansate de acces fără fir;

diversificarea și asigurarea unui conținut atractiv și a unor aplicații utile;

colectarea și publicarea datelor statistice veridice și actualizate pe principalii indicatori de performanță ce țin de dezvoltarea Internetului în bandă largă.

Etapa II (anii 2012-2013):

sporirea cererii pentru servicii și aplicații Internet urmare a implementării Serviciului Universal;

dezvoltarea infrastructurii naționale de comunicații electronice;

asigurarea convergenței la nivelul tehnologiilor, rețelelor și echipamentelor de comunicații electronice;

asigurarea securității informaționale și combaterea criminalității informatice, inclusiv a softului nelicențiat.

VI. PLANUL DE ACȚIUNI ȘI SURSELE POTENȚIALE DE FINANȚARE A PROGRAMULUI

14. La elaborarea Planului de acțiuni privind realizarea Programului de dezvoltare a accesului în bandă largă pe anii 2010 - 2013 (anexa nr. 2) s-a ținut cont, în primul rând, de factorii și tendințele de dezvoltare a sectorului de comunicații electronice în lume, de direcțiile prioritare de dezvoltare a accesului în bandă largă în țară și de rezultatele analizei situației actuale în sectorul vizat. În acest context, Planul prevede un șir de instrumente și mecanisme care vor permite implementarea și realizarea prezentului Program. Finanțarea măsurilor preconizate se va efectua din surse, altele decât bugetul de stat, conform anexei nr. 2 la prezentul Program. Mijloacele din aceste surse vor fi asigurate din credite bancare, împrumuturi, fonduri de inovații, granturi, investiții, precum și din sursele proprii ale întreprinderilor din domeniu, obținute sub formă de profit, cele care provin din amortizare, arendă, emiterea acțiunilor etc.

VII. REZULTATELE SCONTATE ȘI INDICATORII DE PROGRES ȘI PERFORMANȚĂ

15. Realizarea acțiunilor stipulate în prezentul Program va conduce la:

participarea activă a cetățenilor în procesele economice, sociale și democratice;

creșterea productivității muncii și eficientizarea proceselor interne de activitate în cadrul întreprinderilor;

consolidarea sectorului TIC;

crearea locurilor noi de muncă;

noi posibilități de acces la serviciile electronice avansate;

facilitarea colaborării între sectorul public și cel privat;

valorificarea potențialului științifico-educational;
 reducerea decalajului social, economic și cultural între zona rurală și cea urbană;
 crearea noilor oportunități pentru dezvoltareazonele rurale;
 sporirea competitivității produselor și serviciilor autohtone.

16. Efectul economic scontat în urma realizării prezentului Program se caracterizează prin următorii indicatori:

Indicatorii de progres și performanță	Obiectiv
Rata de penetrare Internet în bandă largă la puncte fixe	20%
Rata de penetrare Internet în bandă largă la puncte mobile	20%

Indicatori specifici ce caracterizează nivelul de realizare a obiectivelor:

rata de penetrare Internet în bandă largă la puncte fixe și mobile (global);

rata de penetrare Internet în bandă largă la puncte fixe pe localitățile rurale, urbane și mun. Chișinău;

rata de penetrare Internet în bandă largă la puncte fixe (persoane fizice versus juridice);

numărul total de utilizatori Internet pe localitățile rurale, urbane și mun. Chișinău (estimativ în bază de sondaj);

taxa de conectare la Internet în bandă largă și prețul abonamentului în localitățile rurale, urbane și mun. Chișinău;

numărul furnizorilor de servicii acces la Internet în bandă largă în localitățile rurale, urbane și mun. Chișinău;

rata de penetrare a conexiunilor în bandă largă la nivelul gospodăriilor;

structura pieței accesului la Internet în bandă largă la puncte fixe în funcție de tehnologia utilizată în localitățile rurale, urbane și mun. Chișinău;

rata de penetrare a calculatoarelor personale pe localitățile rurale, urbane și mun. Chișinău (estimativ în bază de sondaj);

rata calculatoarelor personale disponibile la nivelul gospodăriilor;

disponibilitatea accesului la Internet în bandă largă (% din numărul total de gospodării);

disponibilitatea accesului la Internet în bandă largă (% din numărul total de localități).

VIII. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

17. Monitoringul asupra procesului de implementare a acțiunilor prevăzute de prezentul Program, precum și asupra rezultatelor reale va fi exercitat la nivel național de către Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor și va permite intervenția operativă în procesul de realizare a obiectivelor și sarcinilor trasate. Evaluarea realizării prezentului Program va fi efectuată prin compararea periodică a indicatorilor de progres și performanță și indicatorii specifici. Calcularea și compararea periodică a indicatorilor de creștere în timp se va efectua pentru fiecare perioadă de gestionare în comparație cu perioada similară precedentă (anual), luând drept perioadă de referință anul 2010. Abordarea cumulativă va obiectiviza evaluarea rezultatelor obținute grație realizării prezentului Program pe toată perioada acțiunii acestuia.

IX. CONCLUZII

18. Infrastructura de acces la Internet în bandă largă este temelia creșterii economice a țării care oferă noi oportunități în educație, știință, industrie, agricultură, finanțe, administrație publică etc. Edificarea societății informaționale, obiectiv pe care și-l propune Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, este de neconceput fără o infrastructură dezvoltată, deoarece în lipsa ei nu este posibilă furnizarea serviciilor informaționale, valorificarea potențialului științific, implementarea guvernării electronice etc. Dezvoltarea rețelelor de acces la Internet în bandă largă va conduce la crearea noilor locuri de muncă, atragerea investițiilor, stimularea concurenței, micșorarea tarifelor și, în final, crearea unei societăți bazate pe cunoștințe. De asemenea, dezvoltarea rețelelor de acces la Internet în bandă largă va permite includerea Republicii Moldova în spațiul informațional mondial, soluționarea unui șir de probleme în sfera guvernării, educației, ocrotirii sănătății, mediului de afaceri, sferei sociale etc.

În vederea asigurării avansării tehnologice continue prioritate va constitui dezvoltarea accesului în bandă foarte largă (peste 25-30, sau chiar 50 Mbps, numit și NGA – Next Generation Access). Prin urmare, va fi necesar ca furnizorii de servicii de acces la Internet în bandă largă în activitatea sa să țină cont de această perspectivă, pentru a putea migra eficient și cu cele mai mici costuri spre noile tehnologii. Este important că dinamica pozitivă de dezvoltare a tehnologiilor de acces la Internet în bandă largă este determinată de o cerere crescândă din partea cetățenilor, mediului de afaceri și a statului. Noile tehnologii informaționale și de comunicații au devenit parte integrantă a vieții cotidiene a cetățenilor Republicii Moldova și Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor va depune toate eforturile necesare pentru satisfacerea acestor doleanțe și menținerea unei dinamici pozitive.

[anexa nr.2](#)